

Att växa upp i sektens skugga. Rädsla och förställning. Utåt skulle allting verka bra men inom "Familjen" utsattes syskonen för ständiga övergrepp

Av CHARLOTTE ESSEN

En sen kväll i augusti cyklar bröderna Joakim, 13 år, och Markus, 15 år, till ån, strax utanför en sydsvensk stad. Ur en plastpåse tar de upp några tunga, tjocka böcker som de lägger i en hög på marken, alldeles vid strandkanten. Utan någon tvekan tänder de på bokhögen och snart brinner brasan ordentligt. Bröderna sitter på huk vid elden och betraktar tysta hur böckerna förvrids och förvandlas till glödande flagor och aska, blad efter blad. De sista halvbrända och rykande sidorna river de sönder i små bitar och slänger långt ut i vattnet.

I böckerna stod allt de under flera år trott på; det som i detalj styrde deras liv, så länge de kunde minnas. Genom att bränna böckerna avslutades på ett symboliskt sätt deras eget, syskonens och mammans långa medlemskap i sekten Familjen, tidigare känd som Guds barn.

Fram till den här kvällen vid ån hade barnens framtid sett helt annorlunda ut. Då var Markus, Joakim och deras syster Matilda, 12 år, på väg att tillsammans med sin mamma och fem yngre syskon flytta till England. Lägenheten var uppsagd, möblerna utlånade och barnen hade avslutat sina skolor.

De skulle leva och bo tillsammans med ett par som hade sju barn, där mamman var sängliggande och höggravid med det åttonde. Syskonen förstod vad som väntade dem och ville inte flytta. De visste att de skulle få arbeta ännu hårdare med barnpassning, städning och diskning. I stället för vanlig skolgång var det hemundervisning som gällde. De skulle aldrig få gå på gymnasiet eller skaffa sig någon utbildning. Mannen i den familj de skulle flytta ihop med skulle ha högsta ansvaret för dem. Dessutom skulle han ha rätt att bestämma över både syskonen och deras mamma.

Idag är Markus, Joakim och Matilda säkra på en sak - om de rest till England sommaren 1995, hade de aldrig kommit ur Familjens grepp.

Redan som 16-åring hade deras mamma, tillsammans med sin dåvarande pojkvän och sju andra kamrater, gått med i Familjen. Pojkvännen blev pappa till de två äldsta barnen, Markus och Joakim. De fick aldrig lära känna sin pappa eftersom han tidigt lämnade sekten. Varken mamman eller barnen tilläts ha kontakt med honom.

Och i dag är det för sent - pappan avled för några år sedan. De två yngsta barnen har också gemensam pappa, men han lever i dag med en annan kvinna. De fyra andra syskonen har alla olika fäder, både inom och utom Familjen. De har heller ingen kontakt med sina pappor. När barnen var små brukade deras mamma säga att de inte behövde någon far - de hade ju sektledaren David Berg och Jesus. I stället för vanliga sagor fick de höra små berättelser om hur snäll, god och from David Berg, som kallades "Grandpa", var. Barnen tyckte därför mycket om honom.

Mamman och barnen har levt ett kringflackade liv. Först flyttade de ett tiotal gånger mellan sektens olika kollektiv i Asien. När de sedan kom till Sverige bytte de bostad 14 gånger under åtta år. Här har de oftast levt ensligt och isolerat, men de träffade olika sektmedlemmar. Och mamman följde gruppens skrifter som hon blivit lärd under de tio år hon levde i sektens kollektiv.

Nu bor de i ett stort fint hus utanför en mindre sydsvensk stad. Barnen börjar känna en trygghet i att de ska bo där mer än ett eller två år.

- Jag hatar att flytta, säger Matilda, i dag 13 år. Det var så jobbigt, när jag just hade fått ordning skulle vi packa allt igen. Vi skulle inte lära känna vanliga människor, vi trodde att alla andra var djävulsbesatta. Efter något år på ett ställe blev det svårt att undvika "systemiter", alltså flyttade vi.

Inom Familjen kallas samhället för "systemet" och dess medborgare för "systemiter". Barnen får lära sig att systemet är önskefullt och att systemiterna står under djävulens kontroll. De lär sig att förakta och se ned på alla utanför sekten. Medlemmarna i Familjen är däremot en unik elit, som blivit upplysta och står för sanningen.

Familjen har under alla år predikat om jordens undergång och sista utfästelsen från sekten kom 1993. Vid jordens undergång kommer Jesus att återvända och endast ta med sig medlemmarna från Familjen till paradiset, enligt David Berg.

- Mitt liv på jorden skulle förstöras och då tyckte jag det var onödigt att lära mig så mycket i skolan. Det var ingen idé, för i "Space city" eller "Heavenly city", som det kallas, hade jag ingen användning för den kunskapen, säger Markus.

Därför är Markus, Joakim och Matilda nu tvungna att gå om en klass och ändå ha stödundervisning i olika ämnen. Engelska är det enda ämne som de är duktiga i eftersom all sektlitteratur är på engelska. Barnen umgicks sällan med sina klasskamrater och aldrig efter

skolan. De fick inte följa med på klassresor eller gå på skolfester. De var absolut förbjudna att berätta att de var medlemmar i Familjen eller något om sekten över huvud taget. Det skulle bara leda till förföljelse och de kunde bli anmälda till socialtjänsten .

- Först nu tar jag skolan på allvar, nu när jag förstår att mitt liv inte kommer att förstöras. Jesus kommer inte och hämtar mig snart, i stället kan jag bli arbetslös. Därför tar jag extralektioner i skolan nu, förklarar Markus.

Att lyda David Bergs skrifter, sina föräldrar eller andra vuxna i sekten är mycket väsentligt inom Familjen. Disciplin är det som är viktigast i barnens fostran. "Basic training handbook" från 1987 är en 500 sidor tjock instruktionsbok för föräldrar, barn och ungdomar. I den finns alla regler som i detalj styr deras liv.

Barnen får bara lyssna på utvald musik och titta på speciella videokassetband, producerade inom Familjen. De vuxna bör endast välja spelfilmer från en betygsatt filmlista, utvald av David Berg själv. Barnen ska endast läsa sektproducerad litteratur, helst två timmar varje dag. En gång i månaden kommer de viktiga Mo-breven, basen för sektens tro. Genom dem har David Berg förmedlat sin lära under tjugofem år. "Mo" betyder Moses, ett av David Bergs många självvalda namn. Familjens barn får inte se på TV eller läsa sagor och ungdomsböcker.

- Hemma diskuterade vi aldrig vad som hände i världen, säger Markus. Miljöförstöring, krig och radioaktivitet var ointressant. På domedagen skulle allt ändå förstöras.

- Det värsta med Familjen är att de tycker att man måste slå barn, säger Matilda. Förut var jag alltid rädd för mamma och för att få stryk. När vi kom hem från skolan kollade vi alltid först om mamma var arg. Var hon det, stannade vi utomhus och väntade någon timme.

- Oftast fick vi smisk på stjärten eller låren. Vi fick lägga oss på sängen eller gå in på toaletten. Hon använde en galge, handtaget på en flugsmällare eller toaborsten. Det gjorde ont just då. Men mest ont gjorde det i själen. Efteråt skulle vi be mamma om förlåtelse, kramas och be tillsammans. Om någon upptäckte mina blåmärken och frågade vad som hade hänt, hittade jag alltid på något bra svar, berättar Matilda.

Markus, Joakim och Matilda kunde bli slagna för syskongnabb eller för att de var högljudda, för att de utan lov tagit mat eller godis i skafferiet eller för att de inte tyckte om maten.

- Jag låg ofta och tänkte på hur hemskt allting var och undrade varför det var så. Varför slog de mig, jag är ju bara ett barn? Andra uppfattade oss säkert som friska och normala barn. Det var vi inte, innerst inne. De senaste åren har jag mått väldigt dåligt och tyckt att ingen älskar mig. Förut var allt så jobbigt så att jag bara ville dö, säger Matilda.

Sekten varnade för kontakt med barnvårdscentralen, där kunde man lägga sig i barnens uppfostran. Därför har syskonen aldrig varit på några BVC-kontroller, fått vaccinationer eller läkarundersökts.

- Tillsammans med mamma träffade jag en socialsekreterare en gång, säger Markus.

Grannarna hade hört hur vi skrek, antagligen när vi fick stryk. Socialsekreteraren frågade vad som hände hemma, om vi blev slagna. Men jag blånekade. Mamma hade hotat oss i förväg och sagt att vi måste uppföra oss, för annars . . .

- Vi stod därför fint uppradade i hallen och hälsade tillgjort när socialsekreteraren kom. Alla log och var överdrivet trevliga.

En gång såg Markus ett reklamslag om Bris, Barnenes rätt i samhället, och skrev ner telefonnumret på en lapp, som länge låg i hans ficka.

- Men jag vågade aldrig ringa. Jag vågade heller inte prata med någon skolsyster eller skolkurator. Hade mamma fått reda på att jag klagat och pratat med en "systemit", hade jag bara fått mera stryk.

- Flera gånger planerade jag och Joakim att rymma hemifrån. Vi skrev avskedsbrev som vi la på köksbordet, när mamma var ute. Men vi ångrade oss alltid i sista sekunden. Vi hade ju ingenstans att ta vägen. Jag tänkte också på att kontakta socialen för att bli omhändertagen och komma till fosterhem. Men jag visste inte hur jag skulle göra eller hur samhället fungerar, berättar Markus.

- Jag ville också rymma hemifrån flera gånger, säger Matilda. Gå ut i skogen och ruttna någonstans, bara försvinna.

Personerna i artikeln heter något annat i verkligheten. I morgon berättar vi om deras väg till ett nytt liv.

Charlotte Essén är frilansjournalist.

FAKTA/sekten Familjen

I slutet av 1960-talet bildades Guds barn i Kalifornien, USA . 1979 bytte sekten namn till Familjen, efter att ha fått dålig publicitet.

Guds barn använde sex för att rekrytera medlemmar och dra in pengar till sekten. Kvinnorna, som kallades guds horor, beordrades ut på gatorna som prostituerade för att praktisera "Flirty

fishing", något Familjen slutade med 1987 efter att flera medlemmar hade blivit smittade av aids.

I början av 1980-talet flydde grundaren David Berg (1919-1994) från USA för att slippa åtal för bland annat skatteflykt, incest och våldtäkt.

I dag finns cirka 12 000 medlemmar av Familjen runt om i världen. Av dem är cirka 9 000 barn. I Sverige bor för närvarande omkring 150 medlemmar, varav cirka 80 är barn. De flesta svenska medborgare som är medlemmar i Familjen bor troligtvis i Thailand.

Efter David Bergs död har hans fru, Karen Zerby, alias Maria, övertagit ledarskapet. Hon håller sig också gömd och inga bilder av henne finns publicerade.

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Copyright 2015 CHARLOTTE ESSÉN